

Asya-Pasifik Bölgesinde
Engelli Bireyler için
Hakların

Gerçeğe Dönüştürülmesine Yönelik

Incheon Stratejisi

Birleşmiş Milletler Yayınları
Copyright © United Nations 2012
Tüm Hakları Saklıdır
Bangkok'ta Basılmıştır
ST/ESCAP/2648

İşbu yayında yer alan materyalin, telif hakkı sahiplerinin yazılı izni olmaksızın, yayın ve reklam da dâhil olmak üzere, satış maksadıyla veya diğer ticari amaçlarla çoğaltımı yasaktır. Bu doğrultuda yapılacak başvurular, çoğaltım amacı ve kapsamı hakkında bilgi ile birlikte escap-sdd@un.org e-posta adresinden Asya-Pasifik Ekonomik ve Sosyal Komisyonu Sosyal Kalkınma Birimi'nin ilgili yöneticisine iletilmelidir.

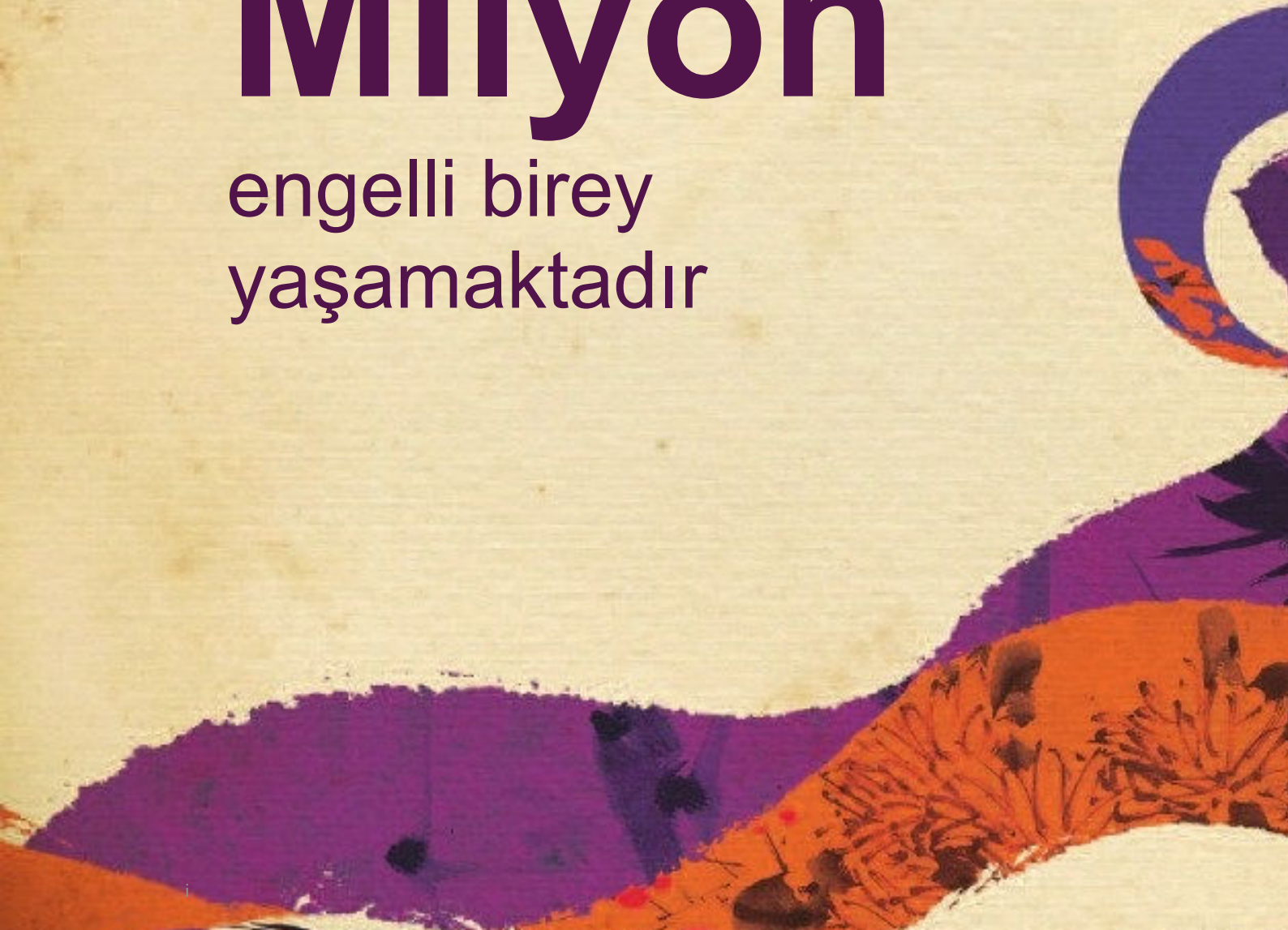
Birleşmiş Milletler
Asya-Pasifik Ekonomik ve Sosyal Komisyonu (ESCAP)
Bangkok, Kasım 2012

Asya-Pasifik Bölgesinde

650

Milyon

engelli birey
yaşamaktadır

Asya-Pasifik Bölgesi 2013-2022 Engelliler Onyılına girerken, geride kalan sorunları ele almaya odaklanmalıyız.

Incheon Stratejisi'ni kabul ederek ve uygulayarak, 2015 sonrası kalkınma gündeminin engellik boyutunu içermesine katkıda bulunabilirsiniz.

Ban Ki-moon
Birleşmiş Milletler
Genel Sekreteri

Asya-Pasifik Ekonomik ve Sosyal Komisyonu (ESCAP) hakkında:

ESCAP, Birleşmiş Milletlerin bölgesel kalkınma kuruluşu olup, Birleşmiş Milletlerin Asya-Pasifik Bölgesindeki temel ekonomik ve sosyal merkezi olarak çalışmaktadır. Kuruluş amacı, 53 asil ve 9 ortak üyesi arasında işbirliğini güçlendirmektir. ESCAP, küresel çapta ve ülke düzeyindeki programlar arasında stratejik bağ kurmaktadır. ESCAP, kendi bölgesinde yer alan hükümetleri, küreselleşen bir dünyada bölgesel konumlarını güçlendirmeleri ve Asya-Pasifik Bölgesinin kendine özgü sosyoekonomik güçlüklerin üstesinden gelebilmeleri için bölgesel yaklaşımlarla desteklemektedir. ESCAP Sekreteryası Bangkok'tadır. Daha fazla bilgi için <www.unescap.org> web sayfasını ziyaret edebilirsiniz.

ESCAP Asil ve Ortak Üyeleri

Asil Üyeler

Afganistan
Amerika Birleşik Devletleri
Avustralya
Azerbaycan
Bangladeş
Brunei Darüsselam
Butan
Büyük Britanya ve
Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı
Çin
Endonezya
Ermenistan
Fiji
Filipinler
Fransa
Gürcistan
Hindistan
Hollanda
İran (İslam Cumhuriyeti)
Japonya
Kamboçya
Kazakistan
Kırgızistan
Kiribati
Kore Cumhuriyeti
Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti
Lao Demokratik Halk Cumhuriyeti
Maldivler
Malezya
Marshall Adaları
Mikronezya (Federe Devletleri)
Moğolistan
Myanmar
Nauru
Nepal
Özbekistan
Pakistan
Palau

Papua Yeni Gine
Rusya Federasyonu
Samoa
Singapur
Solomon Adaları
Sri Lanka
Tacikistan
Tayland
Timor-Leste
Tonga
Tuvalu
Türkiye
Türkmenistan
Vanuatu
Vietnam
Yeni Zelanda

Ortak Üyeler

Amerikan Samoası
Cook Adaları
Fransız Polinezyası
Guam
Hong Kong, Çin
Kuzey Mariana Adaları
Macao, Çin
Niue
Yeni Kaledonya

İçindekiler

Giriş	2
2013-2022 Asya-Pasifik Engelliler Onyılı üzerine Bakanlar Deklarasyonu	3
Asya-Pasifik Bölgesinde Engelli Bireyler için Hakların Gerçeğe Dönüştürülmesine Yönelik Incheon Stratejisi	11
A. Evveliyat	14
B. Temel ilkeler ve politika yönelimi	15
C. Incheon hedef ve amaçları	19
D. Etkili uygulama için yöntemler: ulusal, alt bölgesel ve bölgesel düzeylerde izlenecek yollar	37
1. Ulusal düzey	37
2. Alt bölgesel düzey	39
3. Bölgesel düzey	39
Ek: Asya-Pasifik Engelliler Onyılı Çalışma Grubu'nun Yetki Belgesi	42

Giriş

ESCAP bölgesi hükümetleri, 2013 – 2022 yılları arası için yeni Asya-Pasifik Engelliler Onyılı'nı belirlemek amacıyla 29 Ekim – 2 Kasım 2012 tarihleri arasında Güney Kore'nin Incheon kentinde bir araya gelmiştir. Engelli bireyleri temsil edenler dâhil olmak üzere sivil toplum kuruluşları da onlara katılmıştır. Bununla birlikte hükümetlerarası kuruluşlar, kalkınma ajansları ve Birleşmiş Milletler sisteminin temsilcileri de bu toplantıda hazır bulunmuştur.

ESCAP tarafından organize edilen 2003 – 2012 Asya-Pasifik Engelliler Onyılı Nihai Değerlendirmesi üzerine Üst Düzey Hükümetlerarası Toplantıya, Kore Cumhuriyeti Hükümeti tarafından ev sahipliği yapılmıştır. Bu toplantı, 2003-2012 yıllarını kapsayan ikinci Asya – Pasifik Engelliler Onyılı'nı sona erdirmiş ve yeni Onyılı başlatmıştır.

Üst Düzey Hükümetlerarası Toplantıda Hükümetler, 2013-2022 Asya-Pasifik Engelliler Onyılı'na dair Bakanlar Deklarasyonunu ve Asya-Pasifik Bölgesinde Engelli Bireyler İçin Hakların Gerçeğe Dönüştürülmesine Yönelik Incheon Stratejisi'ni kabul etmişlerdir.

Incheon Stratejisi Asya-Pasifik bölgesi ve dünya geneli için, ilk kez üzerinde bölgesel uzlaşma sağlanmış, engellilik boyutunu içeren kalkınma hedefleri sunmaktadır.

Sivil toplum ortakları ve hükümetlerle iki yıldan uzun süren istişareler neticesinde geliştirilmiş olan Incheon Stratejisi 10 hedef, 27 amaç ve 62 göstergeden oluşmaktadır.

Incheon Stratejisi, Engellilerin Haklarına İlişkin Sözleşme ile Asya-Pasifik Bölgesinde Engelliler için Engelsiz, Hak Temelli ve Bütünleştirici Toplum Oluşturmaya Yönelik Biwako Binyıl Eylem Çerçevesi ve Biwako Artı Beş Eylem Çerçevesinin ilkeleri üzerine kurulmuştur.

Incheon Stratejisi, Asya-Pasifik bölgesinde çoğunluğu yoksulluk içinde yaşamakta olan 650 milyon engelli bireyin yaşam kalitesinin artırılmasına ve hakların gerçekleştirilmesine yönelik çalışmalarındaki gelişmelerin izlenmesini sağlayacaktır. ESCAP Sekreteryası, Onyılın bittiği 2022 yılı sonuna kadar her üç yılda bir, Bakanlar Deklarasyonu ve Incheon Stratejisinin uygulanma sürecine dair rapor hazırlamakla görevlendirilmiştir.

2013-2022 Asya-Pasifik Engelliler Onyılı üzerine Bakanlar Deklarasyonu

Birleşmiş Milletler Asya-Pasifik Ekonomik ve Sosyal Komisyonu (ESCAP) asil ve ortak üyelerinin temsilcileri ve bakanları olarak 29 Ekim – 2 Kasım 2012 tarihleri arasında Kore Cumhuriyeti'nin Incheon kentinde düzenlenen 2003 – 2012 Asya-Pasifik Engelliler Onyılı'nın Üst Düzey Hükümetlerarası Nihai Değerlendirme Toplantısı'nda bir araya gelen bizler;

Engelli bireylerin kalkınma sürecinin öznelere ve yararlanıcıları olarak ele alındığı, Dünya Engelliler Eylem Programını¹ kabul eden 3 Aralık 1982 tarih ve 37/52 sayılı ve Engelli Kişiler için Fırsat Eşitliğine Yönelik Standart Kuralları kabul eden 20 Aralık 1993 tarih ve 48/96 sayılı Birleşmiş Milletler Genel Kurulu kararlarını *göz önünde bulundurarak,*

3 Mayıs 2008'de yürürlüğe giren Engellilerin Haklarına İlişkin Sözleşmeyi ve İhtiyari Protokolünü kabul eden 13 Aralık 2006 tarih ve 61/106 sayılı Birleşmiş Milletler Genel Kurulu Kararını *dikkate alarak,*

Binyıl Kalkınma Hedeflerine ulaşılmasında kaydedilen gelişmelerden yararlanabilmeleri için engelliler de dâhil olmak üzere sosyal korunmaya muhtaç bireylere ve yoksullara odaklı eylemleri ve politikaları tanımlayan Binyıl Kalkınma Hedefleri konulu 22 Eylül 2010 tarih ve 65/1 sayılı, "Sözü tutmak: Binyıl Kalkınma Hedeflerine ulaşmak için birleşme" başlıklı Birleşmiş Milletler Genel Kurulu Kararını *göz önünde bulundurarak,*

Genel Kurul'un Engelli Bireyler için Binyıl Kalkınma Hedeflerinin ve Diğer Uluslararası Kabul Görmüş Hedeflerin Gerçekleştirilmesi üzerine Üst Düzey Toplantıyı 23 Eylül 2013 tarihinde "Bir Adım Ötesi: 2015 ve sonrası engelliliği kapsayan bir kalkınma gündemi" ana teması altında Devlet ve Hükümet başkanları seviyesinde düzenlemiş olmasını² *memnuniyetle karşılayarak,*

1 A/37/351/Add.1 and Corr.1, annex, sect. VIII, recommendation 1 (IV).

2 Bkz. 19 Aralık 2011 tarih ve 66/124 sayılı Genel Kurul Kararı

Diğer vurgularına ilaveten tüm bireylerin, özellikle de savunmasız kişilerin yoksulluk ve korkulardan uzak yaşama ve insani potansiyellerini tam gerçekleştirerek, eşit fırsatlar altında tüm haklarından yararlanma hakkına sahip olması gerektiğini öne süren bir ortak insan güvenliği anlayışı odaklı 10 Eylül 2012 tarih ve 66/290 sayılı Genel Kurul Kararını *anımsayarak*,

Ayrıca, dünyada ilk kez bölgesel onyıl ilanında bulunan 1993 – 2002 Asya-Pasifik Engelliler Onyılı konulu 23 Nisan 1992 tarih ve 48/3 sayılı Komisyon kararını *göz önünde bulundurarak*,

1993 – 2002 Asya-Pasifik Engelliler Onyılı'nı 2003 – 2012 yılları arasındaki yeni bir onyıla taşımayı hedefleyen Asya-Pasifik Bölgesinde Engelli Kişiler için Yirmi Birinci Yüzyılda Engelsiz ve Hak Temelli ve Bütünleştirici Toplum Oluşturmaya yönelik 22 Mayıs 2002 tarih ve 58/4 sayılı Komisyon kararını *dikkate alarak*,

Asya-Pasifik Bölgesinde Engelliler için Engelsiz, Hak Temelli ve Bütünleştirici Toplum Oluşturmaya Yönelik Biwako Binyıl Eylem Çerçevesinin 2003 – 2012 Engelliler Onyılı boyunca bölgesel düzeyde uygulanması ve Eylem Çerçevesinin üye ve ortak üyelerce desteklenmesi üzerine 4 Eylül 2003 tarih ve 59/3 sayılı Komisyon kararını *göz önünde bulundurarak*,

Asya-Pasifik Bölgesinde Engelliler için Engelsiz, Hak Temelli ve Bütünleştirici Toplum Oluşturmaya Yönelik Biwako Binyıl Eylem Çerçevesi ve Biwako Artı Beş Eylem Çerçevesinin bölgesel düzeyde uygulanması üzerine 30 Nisan 2008 tarih ve 64/8 sayılı, 2003 – 2012 Asya-Pasifik Engelliler Onyılı'nın son yılı olan 2012 yılında bu eylem çerçevelerinin uygulanışının gözden geçirilmesi için üst düzey bir hükümetlerarası toplantı düzenlenmesini öngören Komisyon kararını *hatırda tutarak*,

Üst Düzey Hükümetlerarası Toplantının hazırlık sürecine Asya-Pasifik Bölgesindeki engelli temsilcisi kuruluşlar da dâhil olmak üzere ilgili tüm paydaşların katılımını öngören, 2003 – 2012 Asya-Pasifik Bölgesi Engelliler Onyılı'nın Üst Düzey Hükümetlerarası Nihai Değerlendirme Toplantısının bölgesel hazırlık çalışmaları üzerine 19 Mayıs 2010 tarih ve 66/11 sayılı Komisyon kararını *göz önünde bulundurarak*,

2013 – 2022 Asya-Pasifik Bölgesinde Engelliler İçin Hakların Gerçeğe Dönüştürülmesi Onyılı'nı ilan ederek asil ve ortak üyeleri Üst Düzey Hükümetlerarası Toplantıya etkin biçimde katılmaya ve söz konusu Onyılın uygulanma süreci için Engellilerin Haklarına İlişkin Sözleşmenin ilke ve yükümlülükler doğrultusunda bir stratejik çerçeve tespit ve kabul etmeye davet eden 23 Mayıs 2012 tarih ve 68/7 sayılı Komisyon kararını *hatırda tutarak*,

Dünya Engellilik Raporu'ndaki tahminlere göre³ toplam nüfusun %15'inin bir engel türüne sahip olduğu, Asya-Pasifik bölgesinde bu oranın 650 milyon engelli bireye tekabül ettiği ve bu bireylerin %80'inin gelişmiş ülkelerde yaşadığını *dikkate alarak*,

ESCAP üye ve ortak üyelerinin 1993-2012 arasında geçen ilk iki Asya-Pasifik Engelliler Onyılında engelli bireylerin haklarını desteklemek üzere engelli bireylerin insanlık onuru ve içermeci kalkınma odaklı, hak temelli bir yaklaşım benimseyerek ilgili politikalar ve kurumsal kararlılıkla ve yeni mevzuat düzenlemeleri ile hayata geçirdiği iyi uygulamaları ve kazandığı yaklaşımları *memnuniyetle karşılayarak*,

Engelli kişilerin veya engellileri temsil eden kuruluşlar da dâhil olmak üzere sivil toplumun farklı engel durumları yaşayan engelli bireylerin hakları ile ilgili farkındalık çalışmaları, iyi uygulama örnekleri geliştirme ve politika diyaloguna katılım sağlama gibi birçok çalışma yoluyla elde edilen başarılarla sağladığı katkıları *takdir ederek*,

Port Vila'da düzenlenen 41. Pasifik Adaları Forumu'nda buluşan Pasifik Liderlerinin 5 Ağustos 2010 tarihli Bildirge'de⁴ teyit ettikleri üzere; engelli bireylerin haklarını teşvik etmek ve korumak, engelliliği dikkate alan bir Pasifik inşa etmeye yönelik işbirliği çerçevesi sunmak ve Engellilerin Haklarına İlişkin Sözleşmenin ve diğer engellilik odaklı insan hakları belgelerinin uygulanması için gerekli paydaş birlikteliğini güçlendirmek amacıyla 2010-2015 Pasifik Bölgesel Engellilik Stratejisi'ne⁵ güçlü bir şekilde destek verdiklerini *akılda tutarak*,

ASEAN (Güneydoğu Asya Milletleri Birliği) tarafından 17 Kasım 2011 tarihinde Bali-Endonezya'da düzenlenen ondokuzuncu zirvede kabul edilen ve diğer hükümlerinin yanısıra, engelli bireylerin topluma etkin katılımını sağlamak ve engellilik boyutunu ASEAN politikaları, programları ve ASEAN'ın ekonomi, siyasi güvenlik ve sosyokültür dayanaklarına dâhil etmek amacıyla 2011-2020 arasındaki dönemi ASEAN Engelliler Onyılı ilan eden "ASEAN Topluluğunda Engelli Bireylerin Rolünün ve Katılımının Artırılması üzerine Bali Deklarasyonu"nu⁶ takdirle *dikkate alarak*,

1 Aralık 2011 tarihinde, Kore Cumhuriyeti'nin Busan Kentinde düzenlenen Yardımların Etkililiği üzerine 4. Üst Düzey Forumda kabul edilen ve diğer açıklamalarının yanı sıra, etkin kalkınma amaçlı işbirliği zemininin oluşturulması için engellilik konularının uluslararası düzeyde ele alınmasının büyük önem taşıdığını vurgulayan Etkin Kalkınma İşbirliği için Busan Ortaklığını⁷ *memnuniyetle karşılayarak*,

4 Bkz. www.forumsec.org/resources/uploads/attachments/documents/2010_Forum_Communique.pdf.

5 Pasifik Adaları Forumu Sekreteryası, belge no. PIFS(09)FDMM.07 (www.forumsec.org.fj).

6 Bkz. www.aseansec.org/documents/19th%20summit/Bali_Declaration_on_Disabled_Person.pdf.

7 Bkz. www.aideffectiveness.org/busanhlf4/images/stories/hlf4/OUTCOME_DOCUMENT_-_FINAL_EN.pdf.

Ayrıca, 8 Haziran 2012’de “engelleri kaldırmak, bütünleşmeyi teşvik etmek” temalı Pekin Forumu tarafından kabul edilen ve diğerlerinin yanı sıra Engellilerin Haklarına İlişkin Sözleşmenin onay ve uygulama süreçlerinin hızlandırılmasının ve engellilik boyutunun çeşitli sektörlerde Birleşmiş Milletler 2015 sonrası kalkınma gündemine dâhil edilmesinin önemini vurgulayan Engelliliği Dikkate Alan Kalkınma üzerine Pekin Deklarasyonu’nu⁸ *memnuniyetle karşılayarak,*

Dünya Sağlık örgütü, Uluslararası Çalışma Örgütü, Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü ve Uluslararası Engellilik ve Kalkınma Konsorsiyumu’nun ortaklaşa hazırladığı, Engellilerin Haklarına İlişkin Sözleşmenin uygulanması için kapsamlı ve çok sektörlü bir yoksulluk azaltma stratejisi sunan Toplum temelli Rehabilitasyon Kılavuzu’nun⁹ yayımlanmasını *memnuniyetle karşılayarak,*

Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Konferansı tarafından 22 Haziran 2012 tarihinde kabul edilen ve diğerlerine ilaveten, engelli bireyleri tanımlayarak, sürdürülebilir kalkınma taahhütlerinin uygulanışını hızlandırmaya yönelik tedbirlere katılma haklarını tanıyan “Arzu Ettiğimiz Gelecek” başlıklı sonuç belgesini¹⁰ *akılda tutarak,*

Asya-Pasifik bölgesindeki engelli bireylerin toplumsal hayata ve yaşamın diğer tüm unsurlarına katılımlarını artırarak ekonomik ve sosyal fırsatlara eşit erişim hakkına sahip olmalarını sağlayabilmek için halen ele alınması gereken birçok sorun bulunduğunu endişe ile *dikkate alarak,*

Asya-Pasifik Bölgesindeki nüfus yaşlanmasının uzun vadeli sonuçlarında engellilik boyutunun ele alınması gerektiğini *vurgulayarak,*

8 Bkz. E/ESCAP/APDDP(3)/INF/5.

9 Bkz. www.who.int/disabilities/cbr/guidelines/en/index.html.

10 Bkz. 27 Temmuz 2012 tarih ve 66/288 sayılı Genel Kurul Kararı.

Dünyada son otuz yıldır felaketlerden en çok mustarip olan Asya-Pasifik bölgesinde, felaketlerin engelli bireyler üzerinde orantısız etkiye sahip olduğunu büyük bir endişe ile *dikkate alarak*,

Engelli bireylere yönelik ayrımcı tutumların ve kalıp yargıların hala mevcudiyetini korumakta olduğunu da aynı endişelerle *dikkate alarak*,

Toplu taşıma, bilgi ve iletişim hizmetleri ile fiziki çevreye erişimi iyileştirmek için yeni teknolojilerin kullanımı da dâhil olmak üzere engelli bireylerin haklarının korunması ve desteklenmesi için fırsatlarda artış olduğunu *hatırda tutarak*,

- 1 Asya-Pasifik Bölgesindeki bütün engellilerin haklarını destekleyen ve teşvik eden içermeci bir toplumun inşası için bölgesel bir vizyonu hayata geçirmek ve yeni Asya-Pasifik Bölgesi Engelli Bireyler İçin Hakların Gerçeğe Dönüştürülmesi Onyılı (2013 – 2022) boyunca gerçekleştirilmesi beklenen eylemleri kolaylaştırmak amacıyla Incheon hedef ve amaçlarını da içeren Asya-Pasifik Bölgesindeki Engelliler için Hakların Gerçeğe Dönüştürülmesine Yönelik Incheon Stratejisini **kabul eder**;
- 2 2015 sonrası kalkınma gündemine engellilik boyutunun dâhil edilmesi; engelli bireylerin haklarının kabul edilmesi, teşvik edilmesi ve gerçekleştirilmesi hususlarında hükümetlerin merkezi bir rol oynadığını **tasdik eder**;
- 3 2022 yılına kadar Incheon hedef ve amaçlarına ulaşmak için gerekli eylemleri teşvik ederek, işbu Deklarasyonu ve Incheon Stratejisini uygulamayı **taahhüt eder**,
- 4 Tüm paydaşları bölgesel çaplı bir ortaklığa katılarak işbu Deklarasyonun ve Incheon Stratejisinin uygulanmasına katkıda bulunmaya ve özellikle;
 - a Güneydoğu Asya Milletler Birliği, Ekonomik İşbirliği Teşkilatı, Pasifik Adaları Forumu ve Güney Asya Bölgesel İşbirliği Teşkilatı gibi alt bölgesel hükümetlerarası kuruluşları;

ESCAP ile işbirliği halinde alt bölgesel düzeyde engelliliği dikkate alan bir kalkınma için işbirliğini desteklemeye ve teşvik etmeye,

- b** Kalkınma işbirliği ajanslarını; politika, plan ve programlarının engelliliği dikkate alma anlayışını güçlendirmeye,
- c** Dünya Bankası ve Asya Kalkınma Bankasını; teknik ve finansal kaynaklarını Asya-Pasifikte engelliliği dikkate alan bir kalkınmayı teşvik edecek biçimde yapılandırmaya,
- d** ESCAP, uzman kuruluşlar ve programlar da dâhil olmak üzere Birleşmiş Milletler Sistemini; ulusal, bölgesel ve Birleşmiş Milletler Kalkınma Grubu ve Birleşmiş Milletler ülke ekipleri gibi uluslararası düzeydeki mevcut mekanizmaları etkin kullanma yoluyla Asya-Pasifik bölgesinde beraberce engelliliği dikkate alan bir kalkınma sürdürmeye,
- e** Engelli bireylerin kuruluşları veya onları temsil eden kuruluşlar başta olmak üzere sivil toplum kuruluşlarını; politika ve programların hazırlık ve uygulama aşamalarına katkıda bulunmak ve farklı engel gruplarına ulaşmak gibi farklı yollarla engelli bireylerin arzu ve gereksinimlerine daimi cevap verebilmek için Onyılın uygulama ve izleme süreçlerine etkin katılım sağlamaya,
- f** Engelli bireylerin kuruluşlarını veya onları temsil eden kuruluşları; Incheon Stratejisinin karar alma süreçlerine etkin biçimde katılım sağlamaya,
- g** Özel sektörü; engelliliği dikkate alan iş örneklerini teşvik etmeye,

davet ederiz.

5 ESCAP Yönetim Sekreteriyasının;

- a İlgili diğer kuruluşlarla işbirliği içinde işbu Deklarasyon ve Incheon Stratejisinin tam ve etkin uygulanabilmesi için üyeleri ve ortak üyeleri desteklemeye öncelik vermesi,
- b Paydaşlarla irtibat kurması ve işbu Deklarasyonu ve Incheon Stratejisini uygulama hususunda onları teşvik etmesi,
- c Bu Üst Düzey Hükümetlerarası Toplantının sonuç belgesini, altmış dokuzuncu oturumunda Komisyon'a sunması,
- d Bu Üst Düzey Hükümetlerarası Toplantının sonuç belgesini, Genel Kurul Başkanı aracılığıyla, 23 Eylül 2013 tarihinde düzenlenecek olan Binyıl Kalkınma Hedeflerinin ve Engelli Bireylerle İlgili Olarak Uluslararası Kabul görmüş Diğer Kalkınma Hedeflerinin Gerçekleştirilmesi üzerine Üst Düzey Hükümetlerarası Toplantıya sunması,
- e Sonraki süreçte ise İşbu Deklarasyon ve Incheon Stratejisinin uygulanması sürecindeki gelişmelerle ilgili olarak Onyılın bitimine kadar her üç yılda bir Komisyon'a rapor vermesi,
- f Komisyon'un yetmişinci oturumunda sunulmak üzere gerekli raporlar da dâhil olmak üzere, Engelli Bireyler için Hakların Gerçeğe Dönüştürülmesi üzerine Incheon Stratejisinin uygulanmasına ilişkin bir yol haritası hazırlaması;
hususlarında gereğini rica ederiz.

6 Komisyon'un, sürecin değerlendirmesini yapmak amacıyla Onyılın ortasında (2017) ve Onyılın kapanışını gerçekleştirmek üzere son yıl içinde (2022) üst düzeyli hükümetlerarası toplantılar düzenlemek için altmış dokuzuncu oturumunda karar almasını tavsiye ederiz.

Asya-Pasifik Bölgesinde Engelli Bireyler için “Hakların Gerçeğe Dönüştürülmesine” Yönelik Incheon Stratejisi

Asya-Pasifik Bölgesinde Engelli Bireyler için “Hakların Gerçeğe Dönüştürülmesine” Yönelik Incheon Stratejisi

Engelliliği kapsayan kalkınmayı ve Engellilerin Haklarına İlişkin Sözleşmenin onaylanma ve uygulanma süreçlerini hızlandırmayı amaçlamaktadır.

20 yıllık deneyim ile hazırlanmıştır: Asya-Pasifik Engelliler Onyılları 1993–2002 ve 2003–2012

En belirgin niteliği: ölçülebilir ve zamanlanmış hedef ve amaçlar

Engellilerin Haklarına İlişkin BM Sözleşmesinin ilkeleri temel alınmıştır.

Hedeflerin gerçekleştirilmesi için öngörülen zaman dilimi: 2013-2022 Asya-Pasifik Engelliler Onyılı

Engelliliği kapsayan bir Asya-Pasifik için;

- Çok sektörlü,
- Çok paydaşlı,
- Çok düzeyli ortaklıklar kurulmalıdır.

“Hakları Hayata Geçirmek” için 10 Hedef

1	2	3
Yoksulluğun azaltılması ve çalışma ve istihdam koşullarının iyileştirilmesi	Siyasi süreçlere ve karar alma mekanizmalarına katılımın teşvik edilmesi	Fiziki çevre, toplu taşıma, bilgi ve iletişim sistemlerine erişimin iyileştirilmesi
4	5	
Sosyal korumanın güçlendirilmesi	Engelli çocuklar için erken destek ve eğitim hizmetlerinin yaygınlaştırılması	
6	7	8
Cinsiyet eşitliğinin sağlanması ve kadınların güçlendirilmesi	Felaket riski azaltma ve yönetim programlarına engellilik boyutunun dâhil edilmesi	Engellilik verilerinin güvenilirliğinin ve karşılaştırılabilirliğinin iyileştirilmesi
9	10	
Engelli Kişilerin Haklarına İlişkin Birleşmiş Milletler Sözleşmesinin onay ve uygulama süreçlerine ve ulusal mevzuatın Sözleşme ile uyumlaştırılması sürecine hız verilmesi	Alt bölgesel, bölgesel ve bölgelerarası işbirliğinin ilerletilmesi	

Asya-Pasifik Bölgesinde Engelli Bireyler için “Hakların Gerçeğe Dönüştürülmesine” Yönelik Incheon Stratejisi

A

Evveliyat

- 1 Asya-Pasifik Bölgesinde Engelli Bireyler için “Hakların Gerçeğe Dönüştürülmesine” yönelik Incheon Stratejisi, 2006 yılında Genel Kurul tarafından Engellilerin Haklarına İlişkin Sözleşmenin tarihi kabulü¹ ve 1993-2002 ve 2003-2012 arasında birbirini takip eden iki Asya-Pasifik Engelliler Onyılı'nın uygulanışında elde edilen deneyimler üzerine kurulmuştur.
- 2 Incheon Stratejisinin hazırlık sürecinde hükümetler, engelli bireylerin veya onları temsil eden kuruluşların ve diğer paydaşların katkılarından yararlanmışlardır. 2003 – 2012 Asya-Pasifik Engelliler Onyılı'nın Uygulanışını Paydaş Görüşleri Doğrultusunda Değerlendirme Toplantısı: Biwako Binyıl Eylem Çerçevesi (Bangkok, 23-25 Haziran 2010); Sosyal Kalkınma Komitesi'nin ikinci oturumu (Bangkok, 19-21 Ekim 2010); 2003 – 2012 Asya-Pasifik Engelliler Onyılı'nın Uygulanışının Yüksek Düzeyli Hükümetlerarası Nihai Değerlendirme Toplantısı için Bölgesel Paydaşların Danışma Toplantısı (Bangkok, 14-16 Aralık 2011) ve 2003-2012 Asya-Pasifik Engelliler Onyılı'nın Nihai Değerlendirmesi Konulu Üst Düzey Hükümetlerarası Toplantı için Bölgesel Hazırlık Toplantısı (Bangkok, 14-16 Mart 2012) da dâhil olmak üzere çeşitli bölgesel forumlarda elde edilen geribildirimlerden yararlanmışlardır.
- 3 2003 – 2012 Asya-Pasifik Engelliler Onyılı'nın Nihai Değerlendirmesine yönelik ESCAP sualnamesine hükümetler, engelli temsilcisi kuruluşlar ve diğer ilgili sivil toplum kuruluşları tarafından verilen yanıtlar, Taslak Incheon Stratejisinin hazırlanmasına büyük katkı sağlamıştır.

1 Genel Kurul kararı 61/106, ek I.

4

Incheon Stratejisi, Asya-Pasifik Bölgesinde Engelliler için Engelsiz, Hak Temelli ve Bütünleştirici Toplum Oluşturmaya Yönelik Biwako Binyıl Eylem Çerçevesi ve Biwako Artı Beş girişimini ve Birleşmiş Milletler Engellilerin Haklarına İlişkin Sözleşmenin kapsamlı içeriğini tekrarlamayı hedeflememektedir. Bu belgelerin tamamı engellilik alanında yürütülecek bölgesel çalışmalar için üst politika çerçevesi işlevlerini devam ettirecektir.

Binyıl Kalkınma Hedeflerine² benzer şekilde Incheon hedef, amaç ve göstergeleri de 2013 – 2022 yılları arasındaki yeni on yıl süresince geçerli olacak bir dizi öncelikli hedef ve amaçların gerçekleştirilmesine odaklanarak uygulamayı hızlandırmak için belirli bir süre ile kısıtlıdır.

B

Temel İlkeler ve Politika Yönelimi

Incheon Stratejisi Engellilerin Haklarına İlişkin Sözleşmenin aşağıdaki ilkeleri üzerine kurulmuştur:

- a Kendi seçimlerini yapma özgürlükleri ve bağımsızlıklarını da kapsayacak şekilde, kişilerin insanlık onuru ve bireysel özerkliklerine saygı gösterilmesi;
- b Ayrımcılık yapmama;
- c Engellilerin topluma tam ve etkin katılımlarının sağlanması;
- d Farklılıklara saygı gösterilmesi ve engellilerin insan çeşitliliğinin ve insanlığın bir parçası olarak kabul edilmesi;
- e Fırsat eşitliği;
- f Erişilebilirlik;

2

Binyıl Kalkınma Hedefleri 8 hedef ve 60 gösterge içermektedir.

- g Kadın-erkek eşitliği;
- h Engelli çocukların gelişim kapasitesine ve kendi kimliklerini koruyabilme haklarına saygı duyulması.

7 Asya-Pasifik Bölgesindeki engellilerin haklarının gerçekleştirilebilmesi ve korunabilmesi için, Incheon Stratejisi aşağıda ifade edilen politika düzenlemelerinin gerekliliğini vurgulamaktadır;

- a Engelliliğe dayalı ayrımcılığın ortadan kaldırılması amacıyla belirli hakların icrasını desteklemek üzere yasal, idari veya diğer tedbirler kabul edilmeli, uygulanmalı, gözden geçirilmeli ve güçlendirilmelidir;
- b Engellilerin kendi haklarını icra edebilmesi için kalkınma politikaları ve programlarının engelliliği kapsayıcı ve cinsiyete duyarlı olması sağlanmalı, teknolojik gelişmelerin mümkün olduğunca evrensel tasarım ilkeleri ile uyumlu olmasına dikkat gösterilmelidir;
- c Kalkınma politika ve programlarında yoksul engelli bireylerin ve ailelerinin temel gereksinimleri göz önünde bulundurulmalıdır;
- d Kanıta dayalı politikaları hayata geçirebilmek için cinsiyet temelinde ayrıştırılmış engellilik verilerinin etkili ve belirli bir zaman dâhilinde toplanması ve analiz edilmesi sağlanmalıdır;
- e Ulusal, alt-ulusal ve yerel politika ve programlar hazırlanırken, engellilik boyutunu açıkça içeren ve ayrıca engelli bireylerin temsilci kuruluşlar aracılığıyla ilgili karar alma süreçlerine etkin katılımına öncelik veren planlar temel alınmalıdır;
- f Engelliliği kapsayıcı kalkınma programlarının ve vergi politikalarının engelli bireylere yönelik toplumsal içerme sürecini kolaylaştırmasını sağlamak üzere, her seviyede gerekli bütçe desteği sağlanmalıdır;

- g Kalkınma ile ilgili çalışmalar yürüten ulusal, alt-bölgesel, bölgesel ve uluslararası tüm kuruluşlar politika ve programlarına engellilik boyutunu dâhil etmelidir;
- h Onyıl etkinliklerinin uygulanmasına ve gözden geçirilmesine hız kazandırılabilmesi ve iyi uygulama örneklerinin paylaşımının sağlanabilmesi için, çok sektörlü ve yerel istişarenin yoğunlaştırılması yoluyla ulusal - alt ulusal koordinasyon, alt bölge ve bölge düzeyindeki bağlantıları ile birlikte güçlendirilmelidir;
- i Sosyoekonomik durum, dini inanç, etnik ve coğrafi köken durumuna bakılmaksızın tüm engelli bireylerin diğer bireylerle eşit şekilde kalkınma programlarına, özellikle de yoksulluk azaltma programlarına katılımı ve bunlardan faydalanmasını sağlayabilmek amacıyla toplum ve aile temelli bütünleştirici kalkınma teşvik edilmelidir;
- j Engelli bireyler toplumsal yaşama dâhil edilmeli, kendi istekleri doğrultusunda bağımsız yaşama hakları da dâhil olmak üzere diğer bireylerle eşit şekilde yaşam tercihleri desteklenmelidir;
- k Makul uyumlaştırma tedbirleri de dâhil olmak üzere engelli bireylerin fiziksel çevre, toplu taşıma, bilgi ve iletişim sistemlerine erişimi sağlanmalı, bu esnada engellilerin haklarını icra edebilmesinde büyük önem taşıyan ekonomik, coğrafi, dilsel ve kültürel çeşitliliğin diğer unsurları göz önünde bulundurulmalıdır;
- l Aşağıda adı geçenleri içeren fakat bunlarla sınırlı kalmamak kaydıyla çeşitli engellilik gruplarında yer alan bireyler güçlendirilmelidir; engelli kız ve erkek çocukları, engelli gençler, engelli kadınlar, zihinsel, gelişimsel engelleri veya öğrenme güçlükleri bulunan bireyler, otizmlili bireyler, psikososyal engelli bireyler, işitme kaybı bulunan veya işitme engelli bireyler, aynı anda işitme ve görme engeli bulunan bireyler (sağır-körler), çoklu engeli bulunan bireyler,

ağır engelli bireyler, engelli yaşlılar, HIV'i bulunan engelli bireyler, bulaşıcı olmayan hastalıklar neticesinde engelli olan bireyler, cüzzamdan mustarip engelli bireyler, tıbbi durumlar veya zor tedavi edilen hastalıklar nedeniyle engelli hale gelmiş bireyler, trafik kazaları neticesinde engelli olmuş bireyler, yerli ve etnik azınlığa mensup engelli bireyler, evsiz veya uygun ev ortamına sahip olmayan engelli bireyler, silahlı çatışma, insani acil durum ve doğal veya beşeri felaket gibi durumlarda risk altında bulunan engelli bireyler, kara mayını mağduru engelli bireyler, hukuki statüye sahip olmayan engelli bireyler, başta kadınlar ve çocuklar olmak üzere ev içi şiddet mağduru engelli bireyler, engelli ailelerinin savunucu grupları ve yoksul semtlerde, kırsal ve uzak bölgelerde veya mercan adalarında yaşayan, marjinalleştirilmiş engelli bireyler;

- m Ötekileştirilmiş grupların yeterli biçimde temsil edilebilmesini sağlamak amacıyla aileler ve bakıcılar tarafından desteklenen engellileri temsil eden kuruluşlar, kendine yardım ve kendini temsil gruplarının karar alma süreçlerine katılımı sağlanmalıdır;
- n Asya-Pasifik bölgesinde Onyıl süresince tavır ve tutumları iyileştirmek ve uygulama sürecine çok sektörlü etkin katılım sağlamak üzere yeterli bütçe desteği ayrılmalı ve bu şekilde farkındalığı artırıcı faaliyetler güçlendirilerek devam ettirilmelidir.

C

Incheon hedef ve amaçları

- 8 Incheon Stratejisi birbiri ile bağlantılı 10 hedef, 27 amaç ve 62 göstergeden oluşmaktadır.
- 9 Bu Hedef ve amaçların gerçekleştirilmesi için öngörülen zaman dilimi 2013 – 2022 arasındaki Asya-Pasifik Engelliler Onyılıdır.
- 10 Hedefler ulaşılması arzu edilen sonuçları ifade etmektedir. Amaçların belirli bir zaman dilimi içinde elde edilmesi hedeflenmektedir. Göstergeler, hedeflere yönelik ilerlemeyi ölçmekte ve hedeflerin yerine getirilip getirilmediğini tespit etmeyi amaçlamaktadır. İki tür gösterge bulunmaktadır: temel göstergeler ve ek gstergeler³. Tüm göstergeler, mümkün olan hallerde cinsiyet temelinde ayrılaştırılmalıdır.

Hedef 1

Yoksulluğun azaltılması ve çalışma ve istihdam koşullarının iyileştirilmesi

- 11 Yeni onyılıda engelli bireylerin ve ailelerinin yoksulluğunun azaltılmasında büyük ilerleme kaydedilmelidir. Engelliler önemli ölçüde iřėc piyasası dezavantajlarına maruz kalmakta, daha az ekonomik katılımda bulunmakta ve dolayısıyla, diğerleriyle karşılaştırıldığında orantısız Şekilde daha yoksul bireylerdir. Yoksullukla baş edebilmenin en etkin aracı bireylerin onurlu bir mesleğe ve bu mesleği sürdürebilmek için gerekli mesleki ve hizmet içi eğitime sahip olmalarının sağlanmasıdır. Bu nedenle çalışmak isteyen ve çalışabilecek durumda olan bireyler desteklenmeli ve gerekli donanıma sahip olmaları sağlanmalıdır. Bunu elde edebilmek için daha esnek ve daha uyumlu iş piyasalarına gereksinim bulunmaktadır. Engelli bireylerin ve ailelerinin yoksulluktan kurtarılması içermeci büyümeye ve sürdürebilir kalkınmaya büyük katkı sağlayacaktır.

3 Temel göstergeler ülkeler arasında yeni Onyıl uygulamalarının gelişim durumuna dair bilgilerin paylaşımını kolaylaştırmaktadır. Bu göstergeler, belirli bir çaba ile veri oluşturmanın mümkün olduğu göstergelerdir. Ek göstergeler ise, benzer sosyal ve ekonomik kalkınma koşullarında gelişimin izlenmesini kolaylaştırabilse de hakkında veri toplamanın daha zor olduğu göstergelerdir.

Amaç 1.A

Engelli bireyler arasındaki aşırı yoksulluğu ortadan kaldırma

Amaç 1.B

Çalışabilecek durumda olan ve çalışmak isteyen, çalışma yaşındaki engelli bireylerin iş ve istihdam oranını artırma

Amaç 1.C

Engelli bireylerin devlet tarafından fonlanan mesleki eğitim programlarına ve diğer istihdam destek programlarına katılımını artırma

Takip süreci için göstergeler

Temel göstergeler

- 1.1 Günlük geliri Dünya Bankası tarafından güncellenen ve uluslararası yoksulluk sınırı olan 1.25 Amerikan Dolarından az olan engelli birey oranı ve nüfusun geneli ile kıyaslanması
- 1.2 Engellilerin istihdamının, genel nüfus istihdamına oranı
- 1.3 Devlet tarafından fonlanan mesleki eğitim programlarına ve diğer istihdam destek programlarına katılan engelli bireylerin tüm katılımcılara oranı

Ek göstergeler

- 1.4 Ulusal yoksulluk sınırı altında yaşayan engelli bireylerin oranı

Hedef 2

Siyasi süreçlere ve karar alma mekanizmalarına katılımın teşvik edilmesi

- 12 Engelli bireylerin karar alma mekanizmalarına katılımı, engelli haklarının icrası bakımından en önemli aşamadır. Bu amacın özünde seçme ve seçilme hakkının icrası yer almaktadır. 2013 – 2022 Engelliler Onyılında engelli gençler ve kadınlar da dâhil olmak üzere çok farklı engelli gruplarının çok daha geniş çapta ve her seviyede siyasi süreçlere ve karar alma mekanizmalarına katılımları sağlanmalıdır. Yüce divan, meclis ve bakanlıklar da dâhil olmak üzere yasama, yürütme ve yargı makamlarının erişilebilirliğinin sağlanması ve engelli bireylerin toplumun tam üyeleri olarak haklarını icra edebilmeleri ve sorumluluklarını yerine getirebilmeleri için teknolojik gelişmelerin uyumlu hale getirilmesi gerekmektedir.

Amaç 2.A

Engelli bireylerin hükümetin karar alma mercilerinde temsil edilmesini sağlama

Amaç 2.B

Engelli bireylerin siyasal süreçlere katılımlarını iyileştirmek amacıyla makul uyumlaştırma tedbirlerini sağlama

Takip süreci için göstergeler

Temel göstergeler

- 2.1 Engelli bireylerin mecliste veya dengi ulusal yasama organlarında sahip oldukları makamların oranı

- 2.2 Ulusal engellilik koordinasyon mekanizmasında farklı engelli gruplarını temsil eden üyelerin oranı
- 2.3 Cinsiyet eşitliği ve kadınları güçlendirmek üzere kurulan ulusal mekanizmada temsil amacıyla yer alan engelli birey oranı
- 2.4 Başkentte yer alan ve engelli seçmenler için gerekli mahremiyet tedbirlerinin uygulandığı erişilebilir oy kullanma merkezlerinin oranı

Ek göstergeler

- 2.5 Engelli bireylerin ulusal düzeyde hükümette sahip oldukları makamların oranı
- 2.6 Anayasa mahkemesinde görevli engelli hâkim oranı
- 2.7 Ulusal seçim makamının, seçimleri farklı engelliğe sahip bireyler için erişilebilir biçimde düzenlemesini gerekli kılan ilgili mevzuatın mevcut bulunması

Hedef 3

Fiziki çevre, toplu taşımacılık, bilgi ve iletişim sistemlerine erişimin iyileştirilmesi

- 13 Fiziki çevreye, toplu taşıma, bilgi ve iletişim sistemlerine erişim, engelli bireylerin bütünleştirici bir toplumda haklarını icra edebilmelerinin ön koşuludur. Evrensel tasarım ilkeleri ışığında kentsel, kırsal ve uzak bölgelerin erişilebilirliğinin temini sadece engelli bireyler için değil, toplumun tüm üyeleri için güvenlik, anlaşılabilirlik ve kolay kullanılabilirlik sağlayacaktır. Erişilebilirliğin sağlanmasında en önemli unsurlardan biri erişim denetlemeleri olup, planlama, tasarım, inşaa, bakım-onarım ve izleme süreçlerinin tamamını kapsamalıdır.

Destek cihazlarına ve ilgili destek hizmetlerine erişim de engelli bireylerin günlük yaşamlarında bağımsız olabilmelerinin ve onurlu bir yaşam sürdürebilmelerinin ön koşuludur. Düşük gelirli bireylere destek cihazlarının sunumuna, söz konusu cihazların araştırma, geliştirme, üretim, dağıtım ve bakım süreçleri de dâhildir.

Amaç 3.A

Başkentte kamu kullanımına açık fiziksel çevrenin erişilebilirliğini artırma

Amaç 3.B

Toplu taşıma hizmetlerinin erişilebilirliğini ve kullanılabilirliğini iyileştirme

Amaç 3.C

Bilgi ve iletişim hizmetlerinin erişilebilirliğini ve kullanılabilirliğini iyileştirme

Amaç 3.D

Destek cihazlarına veya ürünlerine gereksinimi bulunduğu halde sahip olamayan engelli bireylerin oranını yarıya indirme

Takip süreci için göstergeler

Temel göstergeler

- 3.1 Başkentteki erişilebilir devlet binalarının oranı
- 3.2 Erişilebilir uluslararası havalimanlarının oranı

- 3.3 Devlet televizyonu haber programlarında işaret dili tercümesi, altyazı ve sesli betimleme kullanımı oranı
- 3.4 Uluslararası geçerliği bulunan erişilebilirlik standartlarına uygun, erişilebilir ve kullanılabilir resmi belge ve web sayfalarının oranı
- 3.5 Engel durumu doğrultusunda destek cihazlarına gereksinimi olan ve gereksinimi karşılanmış engelli bireylerin oranı

Ek göstergeler

- 3.6 Engelli uzmanların katılımının gerekli görüldüğü devlet erişim denetleme programlarının bulunması
- 3.7 Kamu geneli tarafından kullanılacak binalarla ilgili tüm tasarımların onayında şart koşulan ve Uluslararası Standardizasyon Örgütü (ISO) standartları gibi uluslararası düzeyde kabul görmüş standartları dikkate alan engelsiz erişim odaklı zorunlu teknik standartların hazır bulunması
- 3.8 İşaret dili tercümanlarının sayısı
- 3.9 Kamu kullanımına açık web sayfaları gibi Bilgi ve İletişim Teknolojilerinin onay sürecinde şart koşulan ve Uluslararası Standardizasyon Örgütü (ISO) standartları gibi uluslararası düzeyde kabul görmüş standartları dikkate alan engelsiz erişim odaklı zorunlu teknik standartların hazır bulunması

Hedef 4

Sosyal korumanın güçlendirilmesi

- 14 Asya-Pasifik Bölgesinin kalkınmakta olan kesimlerinde sosyal koruma genellikle kamu sektöründe sürekli istihdam sözleşmesi bulunan bireyleri kapsamakta, nüfusun büyük kesimi, özellikle de engelli bireyler bu kapsamın

dışında kalmaktadır. Bu nedenle engellilerin diğerleriyle eşit koşullarda sosyal koruma hizmetlerine erişiminin sağlanması, özellikle sağlık hizmetleri ile temel gelir koruma üzerinde odaklanılarak, herkes açısından sosyal korumanın teşviki büyük önem arz etmektedir. Bunun yanı sıra, engelli bireylerin toplumda bağımsız biçimde yaşayabilmelerine olanak sağlayan kişisel destek veya akran danışma hizmetleri gibi makul fiyatlı hizmetler yetersizdir. Birçok birey için bu hizmetler topluma katılım için kesinlikle gereklidir.

Amaç 4.A

Tüm engelli bireyler için rehabilitasyon da dahil olmak üzere tüm sağlık hizmetlerine erişimi artırma

Amaç 4.B

Engelli bireylerin sosyal koruma programlarına katılımını artırma

Amaç 4.C

Ağır, çoklu ve farklı engellere sahip bireyler başta olmak üzere, engelli bireylerin toplumda bağımsız biçimde yaşayabilmesi amacıyla destek sunan, kişisel destek ve akran danışmanlığı gibi hizmetleri iyileştirme

Takip süreci için göstergeler

Temel göstergeler

- 4.1 Devlet destekli sağlık bakım hizmetlerinden yararlanan engelli bireylerin nüfus geneli ile karşılaştırıldığında oranı

- 4.2 Engelli bireylerin sosyal güvenlik ve sosyal yardım programları da dâhil olmak üzere, sosyal koruma sistemine katılım oranı
- 4.3 Engelli bireylerin toplum içinde bağımsız bir yaşam sürdürebilmesine olanak sağlayan, akran danışma veya kişisel yardımcı gibi alanlarda devlet tarafından fonlanan hizmet veya programların mevcut olması

Ek göstergeler

- 4.4 Geçici süreli bakım da dâhil olmak üzere devlet destekli bakım programlarının sayısı
- 4.5 Ulusal toplum temelli rehabilitasyon programlarının mevcut olması
- 4.6 Engelli bireyler için sağlık sigortasının mevcut olması
- 4.7 Karşılanmamış destek ve yardım hizmeti gereksinimlerinde azalma

Hedef 5

Engelli çocuklar için erken destek ve eğitim hizmetlerinin yaygınlaştırılması

Çoğunluğu yoksulluk içinde yaşayan ailelerin çocuklarında gelişimsel gecikme ve engellilikler nispeten ihmal edilmiş konular arasında yer almaktadır. Asya-Pasifik bölgesinin büyük bölümünde çok fazla sayıda engelli çocuğun erken destek veya eğitim programlarına erişimi bulunmamaktadır. Belirli gelişim dönemlerinde gelişimsel gecikmenin erken tespiti, çocuklarda ve bebeklerde düzenli boy ve kilo ölçümü kadar önem taşımaktadır. Gelişim dönemlerinde gecikmenin erken tespitine müteakip olarak, çocukların bütünüyle gelişimini en iyi hale getirmek için zamanında ve uygun tedbirlerin alınması gerekmektedir.

Bu tür erken destek eğitimi tedbirleri, diğerlerinin yanı sıra uyarım, besleme-bakım ve okul öncesi eğitimini kapsamaktadır. Erken çocukluk dönemi programları, eğitim ve mesleki eğitimin sonraki safhalarında yapılacak diğer destek uygulamalarına kıyasla daha etkin sonuçlar vermektedir. Hükümetlerin bu tür programlara bağlı kalması, kalkınma çıktılarına büyük ölçüde katkıda bulunacaktır. Bununla birlikte engelli çocukların içinde yaşadıkları toplumdaki diğer çocuklarla eşit biçimde birincil ve ikincil eğitime erişiminin sağlanması çok önemlidir. Bu süreçte engelli çocuklara etkin destek sunumunda birer paydaş olarak ailelerin katılımı da elzemdir.

Amaç 5.A

Doğumdan okul öncesi eğitime kadar olan sürede engelli çocuklarda erken tespit ve müdahaleye yönelik tedbirlerin artırılması

Amaç 5.B

Engelli olan ve olmayan çocukların ilk ve ortaöğretime kayıt oranları arasındaki farkın yarıya indirilmesi

Takip süreci için göstergeler

Temel göstergeler

- 5.1 Erken çocukluk destek programlarından yararlanan çocuk sayısı
- 5.2 Engelli çocukların ilköğretim kurumlarına kayıt oranı
- 5.3 Engelli çocukların ortaöğretim kurumlarına kayıt oranı

Ek göstergeler

- 5.4 Engelli çocukların haklarının korunmasına ve çocuklarda engelliliğin erken tespitine dair bilgilendirme hizmeti ve diğer hizmetleri sunan doğum öncesi bakım tesislerinin oranı
- 5.5 İşaret dilinde eğitim alan işitme engelli çocukların oranı
- 5.6 Erişilebilir formatta hazırlanmış eğitim materyallerine sahip görme engelli öğrencilerin oranı
- 5.7 Kendilerine uygun eğitim materyali sunulan veya gereksinimleri doğrultusunda uyarlanmış bir müfredat uyarınca eğitim almakta olan zihinsel engelli, gelişimsel engelli, hem işitme hem görme engelli, otizm veya benzer diğer engellere sahip öğrencilerin oranı

Hedef 6

Cinsiyet eşitliğinin sağlanması ve kadınların güçlendirilmesi

- 16 Engelli kadınlar ve kız çocukları çoklu ayrımcılığa ve istismara maruz kalmaktadır. Bakıcılara bağımlı olmalarının yanı sıra tecrit edilmeleri, engelli kadın ve kız çocuklarının birçok farklı şekilde suistimal, taciz ve şiddet eylemine karşı savunmasız hale gelmelerine ve HIV de dâhil olmak üzere cinsel yoldan bulaşan birçok hastalık, istenmeyen gebelik ve yüksek oranlarda anne ve bebek ölümü risklerine de maruz kalmalarına sebep olmaktadır. Engelli kadınlar ve kız çocukları çoğu zaman toplumdaki tüm kadınların ve kız çocuklarının gelişimine odaklı ana akım programlarına dâhil olamamaktadır. Bununla birlikte, cinsel sağlık, genel sağlık bakımı ve ilgili diğer hizmetler erişilebilir formatlarda çok nadiren sunulmaktadır. 2013-2022 Onyılıının tam anlamıyla başarıya ulaşmış sayılabilmesi için, engelli kadın ve kız çocuklarının ana akım programlarında aktif katılımcılar olarak yer almaları gerekmektedir.

Amaç 6.A

Engelli kadınların ve kız çocuklarının ana akım kalkınma olanaklarına eşit erişiminin sağlanması

Amaç 6.B

Engelli kadınların hükümetin karar alma mekanizmalarında temsilinin sağlanması

Amaç 6.C

Engelli kadın ve kız çocuklarının engelli olmayanlarla eşit biçimde cinsel ve üreme sağlığı hizmetlerine erişiminin sağlanması

Amaç 6.D

Engelli kadın ve kız çocuklarının her tür istismar ve şiddet biçiminden korunmasını sağlayacak tedbirlerin artırılması

Takip süreci için göstergeler

Temel göstergeler

- 6.1 Engelli kadın ve kız çocuklarının cinsiyet eşitliği ve kadın güçlendirme üzerine ulusal eylem planlarına katılımını teşvik eden ülke sayısı
- 6.2 Engelli kadınların mecliste veya dengi ulusal yasama organında sahip oldukları koltuk oranı
- 6.3 Devlet ve sivil toplum kuruluşları tarafından sunulan cinsel ve üreme sağlığı hizmetlerinden yararlananlar arasında engelli kadın ve kız çocuklarının, engelli olmayan kadın ve kız çocuklarına oranı

- 6.4 Engelli kadın ve kız çocuklarına yönelik cinsel taciz ve suistimal de dâhil olmak üzere şiddet eylemlerini ortadan kaldırma amacıyla hükümet veya ilgili kuruluşlar tarafından başlatılmış olan programların sayısı
- 6.5 Herhangi bir şiddet olayı veya istismara maruz kalmış engelli kadın ve kız çocukları için devlet veya ilgili kuruluşlar tarafından başlatılan rehabilitasyon, bakım veya destek programlarının sayısı

Hedef 7

Felaket riski azaltma ve yönetme programlarına engellilik boyutunun dâhil edilmesi

- 17 Asya-Pasifik bölgesi, iklim değişikliği de dâhil olmak üzere felaketlerden en çok etkilenen bölgedir. Felaket hazırlığına yönelik politika, plan ve programlardan hariç tutulmalarının bir sonucu olarak, engelli bireyler ve savunmasız grupların ölüm, yaralanma ve ikincil engellilik durumundan etkilenme riski çok daha yüksektir. Buna ek olarak, kamusal hizmet duyuruları genellikle engelli bireylerce anlaşılamayacak dillerde ve formatlarda sunulmakta, acil çıkışlar, sığınak ve acil durum tesisleri erişilemez halde bulunmaktadır. Engelli bireylerin yerel ve bölge bazında acil durum hazırlık tatbikatlarına ve diğer risk azaltma tedbirlerine düzenli katılımı, felaketler meydana geldiğinde risklerin ve zararın asgari düzeye indirilmesini sağlayacaktır. Evrensel tasarım ilkeleri doğrultusunda tasarlanmış fiziki durum ve bilgi altyapısı güvenlik ve hayatta kalma şansını artıracaktır.

Amaç 7.A

Engellilik boyutunu içerecek biçimde felaket riski azaltma planlaması yapılması

Amaç 7.B

Felaketlere karşı önlem alınırken engelli bireyler için zamanında ve uygun destek sağlayacak tedbirlerin güçlendirilmesi

Takip süreci için göstergeler

Temel göstergeler

- 7.1 Engellilik boyutunu içeren felaket riski azaltma planlarının mevcut olması
- 7.2 Tüm ilgili hizmet personeli için engellilik boyutunu kapsayan mesleki eğitimlerin mevcut olması
- 7.3 Erişilebilir afet yardım noktaları ve acil durum sığınaklarının oranı

Ek göstergeler

- 7.4 Felaketler esnasında ölen veya ağır biçimde yaralanan engelli birey sayısı
- 7.5 Felaketlerden etkilenen engelli bireylere destek verecek kapasiteye sahip psikososyal destek hizmetleri personelinin mevcut bulunması
- 7.6 Engelli bireylerin felakete hazırlanmasında ve felaket esnasında uygun davranmasına yardım edecek destek cihazlarının ve teknolojilerinin mevcut bulunması

Hedef 8

Engellilik verilerinin güvenilirliğinin ve karşılaştırılabilirliğinin iyileştirilmesi

- 18 Engelli bireyler sayılamayan, işitilmeyen ve görülmeyen bir kitle olma eğilimi göstermektedir. Son dönemde sayılmaya başladıklarında ise, Asya-Pasifik Bölgesinde engellilik verilerinin toplanmasında kullanılan “engellilik” ve “engelli bireyler” tanımlamaları arasında büyük farklılıklar ortaya çıkmaya başlamıştır. Birlikte değerlendirildiklerinde, ülkeler arasındaki veri karşılaştırmalarının çoğunlukla güvenilir olmadığı görülmektedir. Asya-Pasifik Bölgesinde, farklı engellilik gruplarında yer alan engelli nüfusu ve bu nüfusun sosyoekonomik durumu hakkında

daha net istatistikî verilere ihtiyaç duyulmaktadır. Engelli istatistiklerinin yeterli düzeyde olması, engelli bireylerin haklarının gerçekleştirilmesini destekleyecek politika oluşturma sürecinin kanıta dayalı olmasını sağlayacaktır. Engelliler Onyılı, zaman içinde ve sınırlar ötesinde karşılaştırılabilir engelli istatistiklerinin oluşturulması amacıyla veri toplama süreçlerinin iyileştirilmesi için bir fırsattır. Bu bağlamda, Incheon Stratejisindeki göstergelerin temel verileri, hedef ve amaçların gerçekleştirilmesi yolunda kaydedilecek gelişmelerin etkin biçimde izlenmesini sağlamak üzere geliştirilmiştir.

Amaç 8.A

Uluslararası düzeyde güvenilir ve karşılaştırılabilir engelli istatistiklerini erişilebilir biçimde oluşturmak ve bunların dağıtımını sağlamak

Amaç 8.B

Incheon Stratejisinde yer alan hedef ve amaçların gerçekleştirilme düzeyine dair izleme sürecinde kaynak olarak kullanılacak güvenilir engelli istatistiklerinin 2017 yılı itibariyle, yani Onyılın ortasında hazırlanmış olması

Takip süreci için göstergeler

Temel göstergeler

- 8.1 Yaş, cinsiyet, ırk ve sosyoekonomik statü temelinde ICF – İşlevsellik, Yetiyitimi ve Sağlığın Uluslararası Sınıflandırmasına göre ülkedeki engellilik oranı
- 8.2 Incheon Stratejisindeki hedef ve amaçların izlenmesi için gerekli temel verileri 2017 yılı itibariyle oluşturmuş bulunan Asya-Pasifik bölgesindeki hükümetlerin sayısı
- 8.3 Ana akım kalkınma programlarına ve cinsel ve üreme sağlığı hizmetleri de dâhil olmak üzere devlet hizmetleri ve programlarına katılan engelli kadın ve kız çocukları hakkında ayrıştırılmış verilerin mevcut olması

Hedef 9

Engellilerin Haklarına İlişkin Birleşmiş Milletler Sözleşmesinin onay ve uygulama süreçlerine ve ulusal mevzuatın Sözleşme ile uyumlaştırılması sürecine hız verilmesi

- 19 Engellilerin Haklarına İlişkin Sözleşme, engelli bireylerin haklarının gerçekleştirilmesi, korunması ve saygı ile karşılanması için kapsamlı bir yaklaşım sunan, engellilik odaklı ilk uluslararası yasal belgedir. Sözleşme engelli bireyleri, yardım nesnesi olmaktan ziyade hak sahipleri olarak açık bir şekilde güçlendirmektedir. ESCAP bölgesi, Sözleşmenin planlanmasında ve taslağının hazırlanmasında tarihi ve çok etkin bir rol oynamıştır. 30 Ekim 2012 tarihi itibarıyla küresel düzeyde 126 devlet Sözleşmeye taraftır. 154 devlet ise Sözleşmeyi imzalamıştır. Bu ülkeler arasında yer alan Asya-Pasifik Bölgesindeki 35 Hükümet Sözleşmeyi imzalamış, 25 Hükümet ise onaylamış veya kabul etmiştir.

Amaç 9.A

Mevcut taraf devletlere ek olarak Onyılın ortasında, yani 2017 yılında 10 ve Onyılın sonunda, yani 2022 yılında 10 Asya-Pasifik Bölgesi devletinin daha Engellilerin Haklarına İlişkin BM Sözleşmesini onaylamış olması

Amaç 9.B

Engelli bireylerin haklarını korumaya ve desteklemeye yönelik diğer tedbirleri, teknik standartları ve ayrımcılıkla mücadele hükümlerini içeren ulusal kanunların yürürlüğe konması veya ulusal mevzuatın Sözleşme ile uyumlu hale getirilmesi kapsamında engelli bireylere karşı doğrudan veya dolaylı olarak ayrımcılığa neden olan ulusal kanunların uygulamadan kaldırılması veya yeniden düzenlenmesi

Takip süreci için göstergeler

Temel göstergeler

- 9.1 Engellilerin Haklarına İlişkin BM Sözleşmesini onaylayan veya taraf olan Hükümetlerin sayısı
- 9.2 Engelli bireylerin haklarını korumaya ve desteklemeye yönelik ulusal ayrımcılıkla mücadele mevzuatının mevcut bulunması

Ek göstergeler

- 9.3 Engellilerin Haklarına İlişkin BM Sözleşmesinin ihtiyari protokolünü onaylayan Asya-Pasifik Hükümetlerinin sayısı
- 9.4 Engelli bireylere yönelik doğrudan veya dolaylı ayrımcılığa neden olduğu için yeniden düzenlenen veya yürürlükten kaldırılan kanun sayısı

Hedef 10

Alt bölgesel, bölgesel ve bölgelerarası işbirliğinin güçlendirilmesi

- 20 Önceki iki Asya-Pasifik Bölgesi Onyılında, yenilikçi çözümler, örnek uygulamaların ve yaşanan güçlüklerin paylaşımı yoluyla karşılıklı desteğin kolaylaştırılması için alt bölgesel, bölgesel ve bölgelerarası işbirliğinin önemi vurgulanmıştır. 1 Aralık 2011 tarihinde, Kore Cumhuriyetinin Busan Kentinde düzenlenen Yardımların Etkililiği üzerine 4. Yüksek Düzeyli Forumda kabul edilen Etkin Kalkınma İşbirliği için Busan Ortaklığı⁴, etkin kalkınma amaçlı işbirliği zemininin oluşturulması için engellilik konularının uluslararası düzeyde ele alınmasının büyük önem taşıdığını teyit etmiştir. Ayrıca, Incheon hedef ve amaçlarının gerçekleştirilmesine yönelik yenilikçi yaklaşımların oluşturulmasında sivil toplum ve özel sektör büyük rol oynayabilecektir. Asya-Pasifik Bölgesi halen uzun dönemli sorunlarla karşı karşıyadır. Çatışma sonrası bölgelerdeki kara mayınları veya savaş kalıntıları gibi sorunlar, engelliliğin tekrar sıklığını artırmakta ve geçim

koşullarını zorlaştırmaktadır. Bu bağlamda Engelliler Onyılı, söz konusu sorunların üstesinden gelmek ve etkin uygulamayı desteklemek üzere çok sektörlü uluslararası işbirliği fırsatı sunmaktadır.

Amaç 10.A

2013-2022 Asya-Pasifik Engelliler Onyılına dair Bakanlar Deklarasyonunu ve Incheon Stratejisi'ni desteklemeye yönelik programlar ve girişimlerin yanı sıra, ESCAP tarafından yönetilen Asya-Pasifik Çoklu Hibeci Vakıf Fonu'na katkıda bulunulması

Amaç 10.B

Asya-Pasifik bölgesindeki kalkınma ajanslarının politika ve programlarında engellilik boyutunu güçlendirmesi

Amaç 10.C

Birleşmiş Milletler bölge komisyonlarının, Engellilerin Haklarına İlişkin BM Sözleşmesinin uygulama süreci ve engellilik alanındaki iyi uygulama örnekleri ve deneyimlerin bölgelerarası paylaşımını güçlendirmesi

Takip süreci için göstergeler

Temel göstergeler

- 10.1 Hükümetlerin ve diğer bağışçıların 2013-2022 Asya-Pasifik Engelliler Onyılına dair Bakanlar Deklarasyonunu ve Incheon Stratejisi'ni desteklemeye yönelik Asya-Pasifik Çoklu Hibeci Vakıf Fonuna yaptıkları yıllık katkı miktarı

- 10.2 2013-2022 Asya-Pasifik Engelliler Onyılına dair Bakanlar Deklarasyonunu ve Incheon Stratejisi'ni desteklemeye yönelik Asya-Pasifik Çoklu Hibeci Vakıf Fonuna her yıl katkı yapan bağışçı sayısı
- 10.3 Hükümetlerin ve diğer bağışçıların 2013-2022 Asya-Pasifik Engelliler Onyılına dair Bakanlar Deklarasyonunu ve Incheon Stratejisi'ni desteklemeye yönelik girişim veya programlara yaptıkları yıllık katkı miktarı
- 10.4 2013-2022 Asya-Pasifik Engelliler Onyılına dair Bakanlar Deklarasyonunu ve Incheon Stratejisi'nin uygulanmasını açıkça destekleyen, Güney-Güney İşbirliği de dâhil olmak üzere bölgesel işbirliği programları yürüten Birleşmiş Milletler kuruluşlarının sayısı
- 10.5 2013-2022 Asya-Pasifik Engelliler Onyılına dair Bakanlar Deklarasyonunu ve Incheon Stratejisi'nin uygulanmasını açıkça destekleyen, Güney-Güney İşbirliği de dâhil olmak üzere bölgesel işbirliği programları yürüten alt bölgesel hükümetlerarası kuruluşların sayısı
- 10.6 2013-2022 Asya-Pasifik Engelliler Onyılına dair Bakanlar Deklarasyonunu ve Incheon Stratejisi'nin uygulanmasını desteklemek amacıyla engelli bireylerin veya temsilci kuruluşlarının katılım sağlayabildiği, Güney-Güney İşbirliği de dâhil olmak üzere bölgesel işbirliği programları içeren bölgesel ve alt bölgesel projelerin sayısı
- 10.7 Engellilerin Haklarına İlişkin Sözleşmenin onay ve uygulama süreçlerini ve izleme faaliyetlerinin gözden geçirilmesini destekleyen, engelliliği kapsayıcı kalkınma üzerine yeterince deneyimli, kendini sürece adanmış bir odak noktasına, eylem planlarına, politikalara ve yetkilere sahip, Asya-Pasifik bölgesinde faaliyet gösteren kalkınma ajanslarının sayısı

- 10.8 Birleşmiş Milletlerin beş bölgesel komisyonu kapsamında Engellilerin Haklarına İlişkin Sözleşmenin uygulama sürecini destekleyen ortak faaliyetlerin sayısı
- 10.9 ESCAP ve diğer ilgili kuruluşlar tarafından Asya-Pasifik bölgesinde engellilik verileri üzerine, özellikle ICF yaklaşımı odaklı eğitim verilmiş istatistikçi sayısı
- 10.10 Engelli bireylerin haklarının ülke düzeyinde Birleşmiş Milletler programlarına dâhil edilmesi üzerine BM Kalkınma Grubu kılavuz belgesi doğrultusunda engelliliği kapsayıcı kalkınma konusuna açıkça atıfta bulunan ve bölgesel veya ülke düzeyinde uygulanan BM kalkınma destek programlarının sayısı

D

Etkin Uygulama İçin İzlenecek Usuller: Ulusal, Bölgesel ve Alt Bölgesel Düzeyde Tedbirler

21

Bu bölümde, tamamı uygulamayı destekleyen ve teşvik eden usuller tanımlanmaktadır. Burada bahsi geçen usuller, Onyıl boyunca Incheon Stratejisinin uygulanması yoluyla engelli bireylerin haklarının gerçekleştirilmesi yolunda kaydedilen gelişmeleri ilerletmek için çok düzeyli işbirliğini ve veri-bilgi ağını güçlendirmeyi hedeflemektedir.

1. Ulusal Düzey

22

Incheon Stratejisinin uygulanmasını takip edecek temel idare organı, taşra bağlantıları ile birlikte ulusal engellilik koordinasyon mekanizmasıdır.

23

Son iki Asya-Pasifik Engelliler Onyılı süresince bu türden birçok mekanizma kurulmuştur. Dolayısıyla, Incheon Stratejisinin ulusal ve alt ulusal düzeyde uygulanmasının ve koordine edilmesinin temel sorumluluğu doğal olarak bu mekanizmalarda olacaktır.

- 24 Ulusal koordinasyon merkezlerinin himayesi altında ulusal istatistik büroları Incheon Stratejisi'nin uygulanmasına dair göstergeler ve izleme süreci için temel veriler hazırlayan odak nokta görevini üstlenecektir.
- 25 Engellilikle ilgili ulusal koordinasyon mekanizmaları aşağıdakileri de kapsayan ancak bunlarla sınırlı olmayan görevleri üstlenmelidir;
- a Incheon Stratejisinin tüm ülke genelinde uygulanmasına yönelik olarak sorumlulukların çok sektörlü üstlenmesi için tüm düzeylerde farklı bakanlıkları, birimleri ve hükümet kuruluşlarını, engelli bireyleri temsil edenler de dâhil olmak üzere sivil toplum kuruluşlarını ve özel sektörü seferber etmek;
 - b Incheon Stratejisinin hedef ve amaçlarını gerçekleştirmeye yönelik ulusal eylem planları geliştirmek, bunları izlemek ve ilgili raporlama faaliyetlerini yerine getirmek;
 - c Incheon Stratejisini kendi ulusal diline çevirmek ve tüm idari seviyelerde ve tüm sektörlerde daha yaygın dağıtım için ulusal dildeki metni erişilebilir formatlarda hazır bulundurmak;
 - d Ulusal ve alt bölgesel düzeylerde engellilere yönelik olumlu algı oluşturmak ve farkındalığı artırmak amacıyla "Hakları Hayata Geçirelim Kampanyası" gibi çeşitli kampanyalar yürütmek;
 - e Politika oluşturma süreçlerine temel teşkil etmek üzere engelli bireylerin mevcut durumuna dair araştırmaları desteklemek ve teşvik etmek.
- 26 Birleşmiş Milletler ülke ekipleri gerekli görülen hallerde, alt bölgesel düzeyde de dâhil olmak üzere uygulamaya dönük savunuculuk, koordinasyon ve işbirliği faaliyetleriyle birlikte ulusal koordinasyon mekanizmalarının canlandırılmasını desteklemelidir.

2. Alt Bölgesel Düzey

- 27 Güney Doğu Asya Milletleri Birliği, Ekonomik İşbirliği Kuruluşu, Pasifik Adaları Forumu ve Güney Asya Bölgesel İşbirliği Birliği gibi hükümetlerarası alt bölgesel işbirliği kuruluşları, kendi bölgelerinde ve yetkileri dâhilinde engelliliği kapsayan politika ve programları destekleyerek Bakanlar Deklarasyonu ve Incheon Stratejisi'nin daha hızlı bir şekilde uygulanması noktasında önemli bir role sahiptir.
- 28 ESCAP sekretaryası, 2013-2022 Asya-Pasifik Engelliler Onyılı'nı teşvik etmek üzere hükümetlerarası alt bölgesel kuruluşları⁵ ile işbirliği halinde bu kuruluşlar arasındaki işbirliğini desteklemelidir. Bu şekilde Kuzey ve Orta Asya, Doğu ve Kuzey Doğu Asya, Pasifik, Güney ve Güney Batı Asya'daki bölgesel ofisleri aracılığıyla engelliliği kapsayıcı kalkınmaya yönelik desteğe katılımı artırmalıdır.

3. Bölgesel Düzey

- 29 ESCAP üyeleri ve ortak üyeleri Bakanlar Deklarasyonu ve Incheon Stratejisinin uygulanması safhasında kaydedilen ilerlemeler, karşılaşılan güçlükler ve iyi uygulama örneklerini Sosyal Kalkınma Komitesi'nin düzenli toplantılarında veya dengi başka bir etkinlikte ele almalıdır. Sivil toplum temsilcilerinin söz konusu toplantılara katılımı teşvik edilmelidir.
- 30 2013-2022 Asya-Pasifik Engelliler Onyılı üzerine bölgesel bir çalışma grubu kurulmalıdır. Bu çalışma grubu Onyıl boyunca faaliyetlerin etkin ve eksiksiz yürütülmesini desteklemelidir. Grup genel olarak Bakanlar Deklarasyonu ve Incheon Stratejisinin bölgesel

5 Asya-Pasifik Kalkınma için Bilgi ve İletişim Teknolojileri Üzerine Mesleki Eğitim Merkezi (APCICT), Incheon, Kore Cumhuriyeti; Asya-Pasifik Teknoloji Transfer Merkezi (APCTT), Yeni Delhi; Asya-Pasifik İstatistik Enstitüsü (SIAP), Tokyo; Sürdürülebilir Tarım Yoluyla Yoksulluk Azaltma Merkezi (CAPSA), Bogor, Endonezya; Birleşmiş Milletler Asya-Pasifik Ziraat ve Makine Mühendisliği Merkezi (UNAPCAEM), Pekin.

düzye de uygulanması hususunda üyeler ve ortak üyeler tavsye ve destek sunmalıdır. Çalışma grubunun görev tanımı ekte yer almaktadır.

31

ESCAP Sekretaryası bölgesel birlik sağlama ve norm belirleme rolü ve analitik çalışmaları ve hükümetlere sunduğu teknik destek yoluyla Onyıl faaliyetlerinin yürütülmesine katkı sağlayacaktır. ESCAP Sekretaryasının, BM kuruluşları ile işbirliği içinde aşağıdaki görevleri yerine getirmesi beklenmektedir;

- a Uygun görüldüğü şekilde, mevzuatlarını Engellilerin Haklarına İlişkin Sözleşme ile uyumlaştırmaları ve “Hakları Hayata Geçirelim Kampanyası”nın teşviki konusunda hükümetleri desteklemek,
- b Birleşmiş Milletler Engellilerin Haklarına İlişkin Sözleşmeyi desteklemek ve teşvik etmek üzere ulusal yasama ve idare birimleri arasında deneyimlerin paylaşılması da dâhil olmak üzere engelli bireylerin haklarının korunması ve engelliliği kapsayıcı kalkınma ile ilgili ulusal iyi uygulama örneklerinin ve deneyimlerin paylaşılması amacıyla üyeler ve ortak üyeler arasında irtibatı desteklemek,
- c Onyıl boyunca engellilik istatistiklerinin geliştirilmesine destek vermek ve bu alandaki ilerlemeleri takip etmek,
- d Engellilik boyutunu içeren kalkınma modelini teşvik etmek amacıyla üyelerin ve ortak üyelerin kapasite gelişimini desteklemek,
- e Başta engelli temsilcisi kuruluşlar olmak üzere sivil toplum örgütleri ile irtibat halinde olarak paydaşlar arasında danışma mekanizması oluşturma amacıyla bir bölgesel platform olanağı sunmak.

32

Engelli bireylerin ve temsilci kuruluşlarının güçlendirilmesini sağlamaya ve engelsiz ve içermeci bir toplum oluşturmaya yönelik ilk Asya-Pasifik Engelliler Onyılıının mirası olan Asya-Pasifik Engelliler Kalkınma Merkezinin özel sektörü engelli dostu ürün, hizmet ve istihdam fırsatlarını ve girişimciliği geliştirme programlarını destekleyen içermeci iş kollarına teşvik etmeye,

bu yolla engelli bireylerin kapasitesini artırmaya ve sektörler arası işbirliğini güçlendirmeye yönelik faaliyetlerini sürdürmesi beklenmektedir.

- 33 Kore Cumhuriyeti tarafından Kore'de oluşturulan Hakları Hayata Geçirme Fonu, 2013-2022 Asya-Pasifik Engelliler Onyılı üzerine Bakanlar Deklarasyonunun ve Incheon Stratejisinin başarılı biçimde uygulanmasını desteklemeye davet edilmektedir.
- 34 Engelli bireyleri temsil edenler başta olmak üzere sivil toplum kuruluşlarının Bakanlar Deklarasyonu ve Incheon Stratejisinin uygulama safhasına katılımı ve engelli bireylerin gereksinimleri ile istekleri hususunda duyarlılığı Onyıl boyunca kesintisiz olarak teşvik etmesi beklenmektedir.

Ek

Asya-Pasifik Engelliler Onyılı

Bölgesel Çalışma Grubu Görev Tanımı

Hedef

- 1 Kurulması öngörülen Asya-Pasifik Engelliler Onyılı Bölgesel Çalışma Grubunun hedefi 2013-2022 Onyılı'nın tam ve etkin uygulanmasını sağlamak üzere üye ve ortak üyelere teknik tavsiye ve destek sunmaktır.

Görevler

- 2 Yukarıdaki 1. maddede belirtilen hedef doğrultusunda çalışma grubu, üyelere ve ortak üyelere aşağıdaki konularda tavsiyelerde bulunacaktır:
 - a 2013-2022 Asya-Pasifik Engelliler Onyılı üzerine Bakanlar Deklarasyonu ve Asya-Pasifik Bölgesinde Engelli Bireyler için Hakların Gerçeğe Dönüştürülmesine Yönelik Incheon Stratejisi başta olmak üzere Onyılın uygulanmasında kaydedilen ilerlemelerin gözden geçirilmesi,
 - b Bakanlar Deklarasyonu ve Incheon Stratejisinin uygulanmasını güçlendirmek amacıyla bölgesel ve alt bölgesel düzeylerde işbirliği,
 - c Asya-Pasifik bölgesinde engelli bireylerin durumundaki gelişmeler üzerine araştırmalar,
 - d Ulusal ve yerel düzeylerde farklı engel gruplarına ulaşmak için çalışma ağları oluşturma.

Üyelik

- 3 Çalışma grubu ESCAP üye ve ortak üyelerinin yanı sıra Asya-Pasifik bölgesinde bölgesel ve alt bölgesel düzeyde faaliyette bulunan sivil toplum kuruluşlarının temsilcilerinden müteşekkil olacaktır.
- 4 Çalışma grubu üyelerinin görev süresi 5 yıl olacak, bu süre yeniden seçilme halinde 5 yıl daha uzatılabilecektir.

- 5 Tüm ESCAP üyeleri ve ortak üyeleri çalışma grubunda görev alma hakkına sahip olacaktır.
- 6 Çalışma grubu cinsiyet dağılımı da gözetilecek şekilde 30 üyeden oluşacaktır. Bu üyelere 15'i sivil toplum kuruluşlarından oluşacak, ancak bu 15 üyeliğin en az yarısının engelli temsilcisi kuruluş temsilcilerine ayrılması garanti altına alınacaktır.
- 7 Aşağıdaki ölçütleri karşılayan sivil toplum kuruluşları çalışma grubu üyeliğine seçilebilecektir; (a) Asya-Pasifik Bölgesinde bölgesel ve alt bölgesel seviyelerde faaliyet yürütüyor olmak, (b) çeşitli engelliliklere sahip bireylerin çıkarlarını gözeterek, destekleyen veya temsil eden bir kuruluş veya çalışma ağı olmak, (c) Bakanlar Deklarasyonu ve Incheon Stratejisinin uygulanmasına katkıda bulunabilecek düzeyde teknik uzmanlık bilgisine sahip olmak.
- 8 ESCAP üyeleri, ortak üyeleri ve sivil toplum örgütlerinin çalışma grubu üyeliğine adaylıkları, 29 Ekim – 2 Kasım 2012 tarihleri arasında Kore Cumhuriyeti'nin Incheon Kentinde düzenlenecek olan 2003-2012 Asya-Pasifik Engelliler Onyılı Hükümetlerarası Nihai Değerlendirme Toplantısı'nda duyurulacaktır.
- 9 Çalışma grubunun öngörülen terkihi Yüksek Seviyeli Hükümetlerarası Toplantıyı takip eden oturumda nihai karara bağlanmak üzere Komisyon'a sunulacaktır. Bu şekilde Komisyon, 2013 yılında düzenlenecek 62. Oturumunda 2013-2017 yılları arasındaki ilk dönem için çalışma grubunun nihai oluşumuna karar verecektir. Çalışma grubu üyeliği adaylıklarının ikinci duyurusu, 2017 yılında düzenlenecek olan Onyıl ara değerlendirme toplantısı esnasında Yüksek Düzeyli Hükümetlerarası Toplantıda yapılacaktır. Komisyon, 2018 yılında düzenlenecek 74. Oturumunda 2018-2022 yılları arasındaki ikinci dönem için çalışma grubunun nihai oluşumuna karar verecektir.

- 10 ESCAP üyeleri ve ortak üyeleri, engellileri temsil edenler başta olmak üzere sivil toplum kuruluşları, alt bölgesel düzeyde hükümetlerarası kuruluşlar, Birleşmiş Milletler kuruluşları, kalkınma işbirliği ajansları ve kalkınma bankaları gözlemci olarak çalışma grubu toplantılarına katılabilecektir.

Usul Kuralları

- 11 Çalışma grubu usul kurallarını kendisi belirleyecektir.

Sekretarya

- 12 Çalışma grubunun sekretaryasını ESCAP sekretaryası yürütecektir. Diğer görevlerine ek olarak erişilebilir formatlarda çalışma grubu belgelerinin dağıtımını yapacaktır.

Engelli bireylerin:

görülebilmesi

işitilebilmesi

önemsenmesi

için:

Asya-Pasifik Bölgesinde Engelli Bireyler için
“Hakların Gerçeğe Dönüştürülmesine
Yönelik Incheon Stratejisini”
siz de destekleyin!

Koyu renkli alanlar ESCAP üyelerini ve ortak üyelerini göstermektedir.

ESCAP'in engellilik alanındaki faaliyetleri hakkında daha fazla bilgi için bizimle irtibata geçebilirsiniz:

Director
Social Development Division
Economic and Social Commission for Asia and the Pacific (ESCAP)
United Nations Building
Rajadamnern Nok Avenue
Bangkok 10200, Thailand
Tel: (66-2) 288-1513, Fax: (66-2) 288-1030, (66-2) 288-3031
E-posta: escap-sdd@un.org

Birleşmiş Milletler Yayınları
Bangkok'ta basılmıştır.
Kasım 2012